

Digital StoryTelling

*Everyone has a
story to tell*

- what's yours?

ORD, BEGREP , TIPS...

- **Dreibok:** Når vi jobber inne i MovieMaker er dreieboka den delen av programmet der vi jobber med bilder.
- **Tidslinje:** Den delen av programmet der vi jobber med lyd, samt fortsetter arbeidet med bilder, overlagret tekst etc.
- **Arkiv:** Fellesnavn på det som er det visuelle grunnlaget for fortellingen din. Kan være bilder, tegninger, dikt, utklipp, m.m.....
- **Manus:** Selve fortellinga. Ta utgangspunkt i noe du ønsker å formidle til andre. Noen tips:
 - Personlig, men ikke for privat
 - Forsøk å formidle følelser og tanker (ikke kun div. oppramsinger)
 - Beskrivende språk...
 - Fortettet, kompakt manus. 150-200 ord, dvs. at her må man velge hvert ord med omhu..
- **Prosjektfil:** Den fila du kun lagrer lokalt på maskina du jobber med, og som du kan endre på så mange ganger du vil. Inneholder kun en peker til bilder og lydspor.
- **Filmfil:** Den endelige, ferdige fila, som det ikke lengre kan gjøres endringer på. Lagres i et visningsformat som kan spilles av på en hvilken som helst datamaskin, med f.eks. Windows MediaPlayer.
- **(Video)overganger (transitions):** Overgangseffekter gjør overgangen mellom bildene mykere og forbedrer det visuelle inntrykket. Du kan legge inn overganger **mellom** klipp, på **begynnelsen** og på **slutten** av filmen. Tips: Ikke bruk for mange og for ulike overganger. Det forstyrrer det visuelle inntrykket, og kan t.o.m. kvele fortellingens budskap...
- **(Video)effekter:** Videoeffekter endrer hele eller deler av filmens stemning og fremtoning. Du *kan* legge på videoeffekter, for eksempel *slør* eller en fargejustering, men også her handler det om å klare å se hva som *forsterker* historien din.
- **Animering:** Handler om hvordan bokstaver/tekst kommer fram i et tekstbilde. Svært mange muligheter, men *"det enkle er ofte det beste"*...
- **Voice-over:** Lydopptaket. Noen tips:
 - Viktig å få fram den personlige, fortellende stemmen.
 - Ikke "forklar" det vi enkelt kan se selv på et bilde. Noen ganger kan kanskje et bilde fortelle nok uten din stemme lagt på..? Et godt lydopptak har kvittet seg med hosting, kremting, bakgrunnslyder, "pause-/tenkelyder à la *eh...*, *hm*, etc. ...
 - Bruk stemmen aktivt for å få fram følelser, personlighet, stemninger
 - Fokus på intonasjon & uttale

VEILEDNING TIL WINDOWS MOVIEMAKER

DEL 1: Å ARBEIDE MED BILDENE

1. Gå til **Mine Bilder** på harddisken, og åpne mappa med bildene dine.
2. Hvis du trenger å redigere bildene noe, f.eks. beskjære, endre størrelse el.a. kan du bruke programmet **Picture Manager**. Lagre de redigerte bildene deretter med et nytt navn i en ny mappe, **Mine Bilder**, f.eks. **Redigerte bilder til DST**.
3. Åpne programmet **Windows Moviemaker**. Finnes som regel under **Programmer** → **Tilbehør**.
4. Velg **Fil** → **Nytt prosjekt**.
5. Velg **Fil**, deretter **Lagre prosjekt som**. Skriv inn et lagringsnavn på ditt filmprosjekt, f.eks: prosjekt+fornavnet ditt.
6. Fra Moviemaker menyen til venstre i skjermbildet velger du **Importer bilder**. Hvis denne menyen ikke er der klikker du på **Oppgaver** på øvre menylinje. Nå skal du importere bildene fra mappa di i **Mine Bilder** til det som kalles **Samling** i Moviemaker. Når bildene er kommet inn i **Samlinger**, kan du starte selve redigeringsarbeidet.
7. Trekk ned bildene i ønsket rekkefølge på **dreieboka**. Lagre prosjektet: **Fil-> lagre prosjekt**.
8. Velg **Legg til rulletekst** fra Moviemaker menyen til venstre. Her kan du skrive inn en tekst som kommer først (kanskje med tittelen på din fortelling). Velg bakgrunnsfarge, animering, fontstørrelse etc. Du kan også gjerne ha et rulletekstbilde til slutt, som inneholder hvem som har laget filmen, dato etc.
9. Når alle bilder og tekstbilder er på plass bør du utforske det som heter **Videooverganger** og **Videoeffekter**. Disse finner du i ved å klikke i venstremenyen, eller klikke i øvre meny, midt på skjermbildet. Prøv deg fram, finn noe du liker, som forsterker budskapet ditt (isteden for å kvele det i alt for mange effekter...). Dra det du velger ned over bildet (hvis det er effekter) eller mellom to bilder (hvis det er overganger) i **Dreieboka**. Lagre prosjektet.



DEL 2: Å ARBEIDE MED LYDEN

10. **Voice over** (lydopptak): Du trenger et headset m/mikrofon. Koble dette til maskina (to utganger foran på maskina, men velg rett!). Klikk symbolet for **mikrofon** rett over **Dreieboka**. Nå kommer det opp ei ny rute i skjermbildet. Deretter er dette ganske selvinstruerende. Du kan gjøre mange opptak helt til du blir fornøyd. Trykk **Avbryt** for de klippene du ikke ønsker å bruke, og start opptaksprosedyren på nytt igjen. Trykk **Lagre** når du er fornøyd med lydopptaket. Da vil du se at lydklippet legger seg ned på et eget lydspor rett under bildene i **Tidslinja**. Lagre prosjektet. Obs! For å klare å importere lydfile/-ene, må lengden på bildene være minst like lang som lydfile/-filene. Du kan regulere lengden på bildene når du er inne i tidslinja, ved å klikke inne i selve bildet, og dra den røde pilen som dukker opp videre til høyre eller venstre.
11. Du kan også importere et musikkspor, men kun der du ikke har stemmeopptak. Ved å høyreklikke på musikksporet kan du tone inn/ut.
12. Når alle lyd- og musikkspor er importert, må du jobbe med å finjustere slik at bilde og stemme matcher hverandre (altså rett manus til rett bilde). Du kan klippe i slutten eller i begynnelsen av et lydspor, ved å markere lydklippet, og dra til høyre eller venstre.
13. Når du er helt ferdig med det som kalles prosjektfile, skal du avslutte på følgende måte (det er altså forskjell på prosjektfil og ferdig filmfil):
- Velg **Fil**. Og deretter **Lagre filmfil**. Velg så **Lagre i Mine dokumenter** i den ruta som kommer fram. Følg prosedyrene videre, men velg et annet filnavn enn det du valgte for prosjektfile di, f.eks. film+fornavnet ditt. Velg best kvalitet, og lagre filmen på **Intern Video**.
 - Hvis du ønsker å lagre filmen i et mindre format kan du velge å lagre den i epostformat. Følg forøvrig samme prosedyre.



Nyttige lenker:

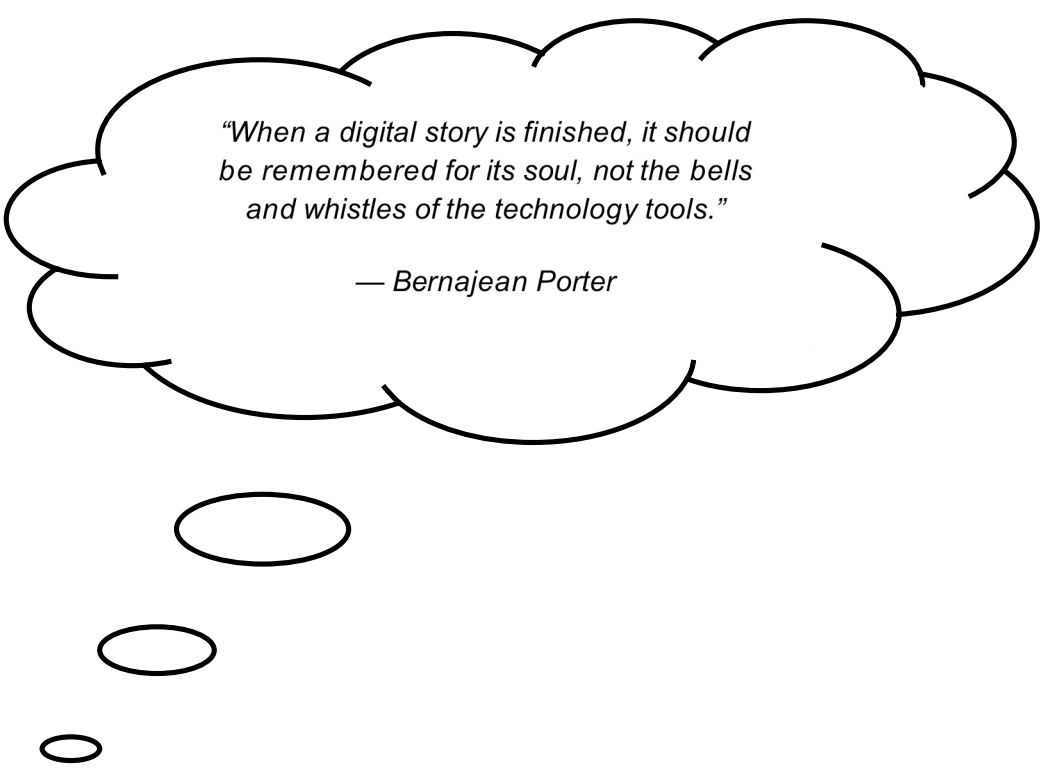
- www.digitales.us/evaluating/index.php
- www.digitalefortellinger.com/omDigi.html
- www.bbc.co.uk/tellinglives/
- www.bbc.co.uk/wales/capturewales/
- www.huseby.gs.st.no/Utvikling/rapporter/rapporter/dsttelling.htm
- www.flimmerfilm.no
- www.digitalefortellinger.com
- www.digitalbridge.nu
- www.intermedia.uio.no

Litteratur:

- "Digial Storytelling", Joe Lambert

Anita Normann
Charlottenlund ungdomsskole

www.anita.normann@tronheim.kommune.no



*"When a digital story is finished, it should
be remembered for its soul, not the bells
and whistles of the technology tools."*

— Bernajean Porter